ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การพัฒนาพ่อแม่พันธุ์ลูกผสมชั่วที่หนึ่งของพริกเผ็ด

ชื่อผู้เขียน

นายกฤษฎา สุขวิวัฒน์

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาพืชสวน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนซ์

รองศาสตราจารย์ คร. มณีฉัตร นิกรพันธุ์ ประธานกรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. คำเนิน กาละดี กรรมการ รองศาสตราจารย์ คร. คนัย บุณยเกียรติ

กรรมการ

บทคัดย่อ

จากการรวบรวมพันธุ์พริกในจังหวัดเชียงใหม่และได้รับจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มาปลูกและประเมินพันธุ์ได้สายพันธุ์ที่เหมาะเป็นสายพันธุ์พ่อ 3 สายพันธุ์ ได้แก่ 1-3-7 3-3-7 และ 4-3-7 ซึ่งมีลักษณะผลยาว ความเผ็คบานกลาง เกสรเพศผู้ไม่เป็นหมัน และให้ผลผลิตสูง จากการ ผสมกลับเพื่อปรับปรุงความเผ็ดของสายพันธุ์แม่ซึ่งมีเกสรเพศผู้เป็นหมัน 2 กรั้ง ได้สายพันธุ์แม่ที่มี ปริมาณสารแคปไซซินเพิ่มขึ้น 3 สายพันธุ์ ได้แก่ 2735BC,#14 2735BC,#16 และ 2740BC,#10 นำสายพันธุ์แม่มาผสมตัวเองเพื่อคัคเลือกต้นที่มีเกสรเพศผู้ฝ่อ จีโนไทฟ์ Sms/ms เพื่อใช้เป็นต้นแม่ เมื่อผสมข้ามสายพันธุ์พ่อแม่ โคยวิธีผลิตลูกผสมชั่วที่ 1 (F, hybrid) ได้ลูกผสมชั่วที่ 1 9 คู่ผสม เมื่อนำ มาปลูกเปรียบเทียบกับสายพันธุ์พ่อ และสายพันธุ์การค้า 3 สายพันธุ์ คือ พริกหนุ่มจอมทอง 2 พริกหนุ่มเขียว และพริกหนุ่มสันป่าตอง พบว่าพริกลูกผสมส่วนใหญ่ให้ผลผลิตสูงกว่าสายพันธุ์พ่อ และสายพันธุ์การค้า โดยพริกลูกผสมให้ผลผลิต 20,039.58 ถึง 38,433.33 กิโลกรัมต่อเฮกแตร์ สายพันธุ์พ่อให้ผลผลิต 19,554.17 ถึง 35,120.83 กิโลกรัมต่อเฮกแตร์ ลูกผสมชั่วที่ 1 2740BC₂#10 x ให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงที่สุด 38,433.33 กิโลกรัมต่อเฮกแตร์ มีความคีเค่นของลูกผสม 5.20 เปอร์เซ็นต์ ส่วนลูกผสมชั่วที่ 1 ที่มีเปอร์เซ็นต์ความคีเค่นของลูกผสมในด้านผลผลิตสูงที่สุดคือ ลูกผสมชั่วที่ 1 2740BC₂#10 x 3-3-7 มีเปอร์เซ็นต์ความคีเค่นของลูกผสม 38.66 เปอร์เซ็นต์ ให้ผลผลิต 34,400 กิโลกรัมต่อเฮกแตร์ ซึ่งลูกผสมชั่วที่ 1 2740BC₂#10 x 1-3-7 มีความแตกต่างกัน ทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญกับพริกหนุ่มจอมทอง2 ที่ให้ผลผลิต 34,321.50 กิโลกรัมต่อเฮกแตร์ แต่ลูกผสมชั่วที่ 1 2740BC₂#10 x 3-3-7 ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับพริกหนุ่มจอมทอง 2

การศึกษาความเผ็ดของพริกทั้ง 15 สายพันธุ์ ด้วยวิธีวัดค่าการดูดกลืนแสงที่ความเข้มแสง 750 นาโนเมตร พบว่า พริกสายพันธุ์ 1-3-7 มีปริมาณสารแคปไซซินต่อน้ำหนักผล 1 กรัม สูงที่สุด 9,310 scoville unit แต่เมื่อทดสอบโดยคนชิมให้ผลต่างกัน โดยที่พริกลูกผสมชั่วที่ 1 2735BC2#16 x 3-3-7 มีค่าเฉลี่ยความเผ็ดสูงที่สุด ลูกผสมที่มีเปอร์เซ็นต์ความดีเค่นของลูกผสมด้านความเผ็ดสูงที่สุด ได้แก่ ลูกผสมชั่วที่ 1 2740BC2#10 x3-3-7 มีเปอร์เซ็นต์ความดีเค่นของลูกผสมด้านความเผ็ด 364.76 เปอร์เซ็นต์ มีปริมาณสารแคปไซซินเฉลี่ยต่อน้ำหนักผล 1 กรัม 4,880 scoville unit และเมื่อนำปริมาณ สารแคปไซซินของลูกผสมทั้งหมดมาเปรียบเทียบกับพันธุ์การค้า 3 สายพันธุ์ ได้แก่พริกหนุ่ม ขอมทอง 2 พริกหนุ่มเขียว และพริกหนุ่มสันป่าตอง พบว่า มีปริมาณสารแคปไซซินมากกว่าสายพันธุ์ การค้าทั้ง 3 สายพันธุ์ ซึ่งมีปริมาณสารแคปไซซินเฉลี่ยต่อน้ำหนักผล 1 กรัม 3,214 ถึง 5,363 scoville unit

ผลจากการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า ความกว้างของผลที่เพิ่มขึ้นเป็นปัจจัยที่มีผล ต่อการเพิ่มขึ้นของน้ำหนักเฉลี่ยต่อ 1 ผล มากกว่าความยาวของผลที่เพิ่มขึ้น(ค่า $\mathbf{r}^2$ ของความกว้าง เท่ากับ 0.85 และค่า $\mathbf{r}^2$ ของความยาวเท่ากับ 0.01) และพบว่า น้ำหนักผลเฉลี่ยต่อ 1 ผลที่เพิ่มขึ้นมีผล ทำให้ปริมาณสารแคปไซซินเฉลี่ยต่อน้ำหนักผล 1 กรัม มีแนวโน้มลดลง โคยมีค่า $\mathbf{r}^2$ เท่ากับ 0.37

จากการใช้เทคนิคอิเล็กโทรโฟรีซีสเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของคู่ผสมโดยใช้เอนไซม์ ชนิด คือ acid phosphatase esterase และ peroxidase พบว่า เอนไซม์ peroxidase สามารถแสดง ความแตกต่างระหว่างสายพันธุ์พ่อแม่และลูกผสมได้โดยมีแถบทั้งของสายพันธุ์พ่อและสายพันธุ์แม่ ปรากฏอยู่ในสายพันธุ์ลูกผสมทำให้สามารถจำแนกความแตกต่างได้ ส่วน acid phosphatase และ esterase ไม่สามารถแยกความแตกต่างระหว่างสายพันธุ์พ่อแม่และลูกผสมได้ เพราะว่าปรากฏแถบ เฉพาะสายพันธุ์พ่อหรือสายพันธุ์แม่อย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้นในลูกผสม ลูกผสมที่ได้ต้องนำพัฒนาต่อ ไปเพื่อนำไปเผยแพร่สู่เกษตรกร

Thesis Title Development of Parental Lines for F, Hybrid in Chilli

Author Mr

Mr. Krisada Sukwiwat

Master of Science (Agriculture) Horticulture

Examining Committee

Associate Professor Dr. Maneechat Nikonpun Chairman

Assistant Professor Dr. Dumneum Karladee Member

Associate Professor Dr. Danai Boonyakiat Member

Abstract

Peppers were collected from Chiangmai province and obtained from Kasetsart University. They were selected for long fruit, high pungency, male fertile and high yield. Three male parental lines (1-3-7, 3-3-7, and 4-3-7) were obtained. Female parents which were male sterile lines, were backcrossed for two generations. Three female parental lines (2735BC₂#14, 2735BC₂#16 and 2740BC₂#10) which were obtained had high capsaicin levels. Nine F1 hybrids were produced. They were tested in comparison with parental lines and three commercial varieties (PrekNum Jhomtong 2, PrekNum keaw and PrekNum Sanpatong). Yields of hybrid varieties ranged from 20,039.58 kg/ha to 38,433.33 kg/ha. Male parental lines yielded from 19,554.17 to 35,120.83 kg/ha. F₁ hybrid 2740BC₂#10x 1-3-7 was the highest yielding variety (38,433.33 kg/ha). Heterosis of this hybrid variety was 5.20%. The yield of this hybrid variety was significantly different from commercial varieties. F₁ hybrid 2740BC₂#10 x 3 -3-7 which had the highest heterosis (38.66%) but the yield was only 34,400 kg/ha. The yield of this hybrid variety was not significantly different form commercial varieties.

Degrees of pungency levels were determined by spectrophotometer at absorbance of 750 nm. Line 1-3-7 had the highest capsaicin (9,310 scoville unit). Capsaicin level of F_1 hybrid varieties $2735BC_2\#16 \times 1-3-7$, $2735BC_2\#14 \times 4-3-7$ and $2735BC_2\#16 \times 4-3-7$ were 7,520, 5,580 and 5,480 scoville unit, respectively. These levels were higher than commercial varieties(3,214 to 5,363 scoville unit). F_1 hybrid $2735BC_2\#16 \times 4-3-7$ had the highest heterosis, 364.76% but it had only 4,880 scoville unit of capsaicin level. When the pungency was observed by human bite test. F_1 hybrid $2735BC_2\#16 \times 3-3-7$ showed the highest degree of pungency.

Correlation coefficients between fruit weight and fruit width were studied. Analyses revealed that width of fruit had a positive effect to weight of fruit ($r^2 = 0.85$). Correlation coefficients between fruit weight and length of fruit showed the non significant ($r^2 = 0.01$ ns) and correlation coefficients between weight of fruit had the negative effect to capsaicin content ($r^2 = 0.37$).

Identification studies between hybrid varieties and their parents by electrophoresis method were observed. Three enzymes (acid phosphatase, esterase and peroxidase) were used for the investigation. Peroxidase was the best enzyme used to differentiate between hybrid varieties and the parents. However, the acid phosphatase and esterase did not show the different between parents and hybrids. The hybrid varieties showed either male parent or female parent bands.